

WOJEWODA ŁÓDZKI

SOC-II.431.8.2025

Łódź, 3 lipca 2026 r.

Pan

Konrad Koc

Wójt Gminy Belchatów

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r. poz. 428), art. 2 pkt 1, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (tekst jedn. Dz. U. z 2026 r. poz. 158) w związku z art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r. poz. 1753), zespół kontrolerów w składzie:

Magdalena Roczek-Cieślakowska – główny specjalista w Oddziale spraw obywatelskich w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, pełniąca funkcję kierownika zespołu kontrolerów,

Marta Józwiak – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale spraw obywatelskich w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, pełniąca funkcję kontrolera,

przeprowadził kontrolę prawidłowości realizacji przez Wójta Gminy Belchatów zadań z zakresu dowodów osobistych.

Czynności kontrolne zostały rozpoczęte w dniu 15 grudnia 2025 r. i zakończone w dniu 15 lutego 2025 r. Kontrola była przeprowadzona zdalnie.

Kierownikiem jednostki kontrolowanej w okresie objętym niniejszą kontrolą był Pan Konrad Koc – Wójt Gminy Belchatów.

Kontrola objęła swym zakresem przestrzeganie przepisów prawa przy wykonywaniu czynności związanych z wydawaniem dowodów osobistych zawartych w ustawie z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych oraz w przepisach wykonawczych do tej ustawy, w okresie od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r.

Podczas kontroli sprawdzono prawidłowość wydawania dowodów osobistych, unieważniania dowodów osobistych, a także kwestie związane z zapewnieniem przez

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, Adres Doręczeń Elektronicznych: AE:PL-15739-54094-JUCFW-24
Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki/ochrona-danych-osobowych>.

Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym, identyfikator systemowy dokumentu: 7198364.26216003.26326038

kontrolowany podmiot odpowiednich standardów bezpieczeństwa w zakresie przechowywania dowodów osobistych.

Ustalono, że dowody osobiste w siedzibie podmiotu kontrolowanego są przechowywane w sposób gwarantujący ich bezpieczeństwo, uniemożliwiający dostęp przez osoby nieuprawnione.

Mając na uwadze ustalenia dokonane w trakcie kontroli stwierdzono, iż zadania objęte kontrolą nie we wszystkich sprawach były realizowane zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie o dowodach osobistych, obowiązującymi w okresie poddanym kontroli.

Kontroli poddano 45 serii i numerów dowodów osobistych, w tym: 15 serii i numerów dowodów osobistych wydanych osobom małoletnim, 15 serii i numerów dowodów osobistych dotyczących ich utraty bądź uszkodzenia oraz 15 serii i numerów dowodów osobistych dotyczących spraw niewskazanych powyżej (upływ terminu ważności dowodu osobistego, zmiana danych zawartych w dowodzie osobistym, dowód wydany po raz pierwszy).

Wnioski o wydanie dowodu osobistego składane były przez uprawnione osoby w większości przypadków osobiście. W przypadku osób małoletnich wnioski składane były przez jednego z rodziców, co jest zgodne z art. 25 ust. 2 ustawy o dowodach osobistych.

Tożsamość osób ubiegających się o wydanie dowodu osobistego ustalana była w zdecydowanej większości przypadków w sposób prawidłowy tj. na podstawie przedłożonego przez wnioskodawcę dotychczasowego dowodu osobistego lub ważnego dokumentu paszportowego, albo danych zawartych w rejestrze PESEL oraz w Rejestrze Dowodów Osobistych, jeżeli osoba ta nie posiada tych dokumentów lub też na podstawie innego dokumentu zawierającego fotografię (np. legitymacji szkolnej), jeśli osoba nie posiada ważnego dowodu osobistego lub ważnego dokumentu paszportowego (art. 29a ust. 1 i 2 ustawy o dowodach osobistych).

Jedynie w przypadku złożenia wniosku o wydanie dowodu osobistego osobie małoletniej – dziecko poniżej 12 roku życia po raz pierwszy (poz. 13 listy sprawdzającej nr 1), jako sposób ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dowodu wskazano RDO. Wskazać tymczasem należy, że w Rejestrze Dowodów Osobistych gromadzi się dane w stosunku do każdego posiadacza dowodu osobistego - poczynając od historii pierwszego postępowania w sprawie dowodu osobistego. Jak wynika z powyższego dane osoby ubiegającej się po raz pierwszy o wydanie dowodu nie będą jeszcze znajdowały się w rejestrze, zostaną do niego wprowadzone w momencie złożenia wniosku o wydanie dowodu. Tożsamość osoby ubiegającej się po raz pierwszy o wydanie dowodu osobistego

należy potwierdzić na podstawie ważnego dokumentu paszportowego, a w przypadku braku takowego – na podstawie danych zawartych w rejestrze PESEL. Sposób ustalenia tożsamości został w tym przypadku wpisany omyłkowo, jednakże opisana sytuacja stanowiła naruszenie art. 29a ust. 1 ustawy o dowodach osobistych.

We wszystkich kontrolowanych przypadkach zachowany został 30 dniowy termin na wydanie dowodu osobistego, o którym mowa w art. 24 ust. 4 ustawy o dowodach osobistych.

Skontrolowano 15 przypadków, w których przesłanką wydania dowodu osobistego była utrata dowodu osobistego bądź jego uszkodzenie. We wszystkich przypadkach zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego dokonywane były na formularzu utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego, zgodnym ze wzorem określonym w obowiązującym od dnia 29 grudnia 2023 r. rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 października 2021 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego, jego wydawania i odbioru oraz utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu (Dz. U. z 2023 r. poz. 2798).

Wszystkie dowody osobiste o statusie utracony lub uszkodzony były unieważnione w Rejestrze Dowodów Osobistych z dniem zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego przez jego posiadacza co odpowiada wymogom określonym w art. 50 ust. 3 ustawy o dowodach osobistych.

W zakresie udostępniania danych osobowych na podstawie ustawy o dowodach osobistych do kontroli przyjęta została próba obejmująca 2 wnioski o udostępnienie dokumentacji zgromadzonej w kopercie dowodowej.

W sprawie nr SO.5341.95.2024 wnioskodawca, podmiot wymieniony w art. 75 ust. 3 pkt 1 ustawy o dowodach osobistych, złożył wniosek na formularzu przewidzianym rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 października 2011 r. w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1604) – wniosek o udostępnienie danych w trybie jednostkowym z rejestru dowodów osobistych. Z treści wniosku wynikało jednak, że żądanie wnioskodawcy dotyczyło udostępnienia kserokopii dokumentu znajdującego się w kopercie dowodowej i w takiej formie nastąpiło udostępnienie. W tym konkretnym przypadku udostępnienia przez jednostkę kontrolowaną żądanej dokumentacji w oparciu o przedmiotowy wniosek nie uznano za uchybienie, gdyż wnioskodawcą był podmiot uprawniony do jej otrzymania nie tylko na podstawie art. 75 ust. 3 pkt 1 w związku z art. 66 ust. 3 pkt 2 ustawy o dowodach osobistych, ale i na podstawie innych przepisów szczególnych, takich jak art. 15 ust. 1 pkt 6

ustawy o Policji, zgodnie z którym policjanci mają prawo „żądania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych, organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie użyteczności publicznej; wymienione instytucje, organy i przedsiębiorcy są obowiązani, w zakresie swojego działania, do udzielenia tej pomocy, w zakresie obowiązujących przepisów prawa”.

W kontrolowanych sprawach, w których nastąpiło udostępnienie dokumentacji dowodowej, stwierdzono, że osoba udostępniająca dane osobowe nie posiadała stosownego umocowania Wójta Gminy Bełchatów (mimo iż każdorazowo udostępnienie danych opatrzone było pieczęcią imienną danego pracownika działającego „z up. Wójta”). Pismem z dnia 3 listopada 2025 r. Wójt Gminy Bełchatów przekazał upoważnienie nr 1/2014 z dnia 26 listopada 2014 r. Upoważnienie dotyczyło „przetwarzania danych osobowych zgromadzonych w rejestrze PESEL, Rejestrze Dowodów Osobistych oraz w systemach teleinformatycznych, w których prowadzone są przedmiotowe rejestry w związku z wykonywaniem zadań w zakresie ww. rejestrów i systemów teleinformatycznych, w tym w celu dokonywania rejestracji danych”. Z treści upoważnienia wynikało, że pracownik ma możliwość przetwarzania danych w zbiorach, których administratorem danych nie jest organ gminy (do czego rzecz jasna organ gminy mógł pracownika upoważnić). Natomiast z treści upoważnienia nie wynikała możliwość przetwarzania danych, których administratorem jest organ gminy tj. dokumentacji związanej z dowodami osobistymi.

Organ gminy w przesłanych w dniu 30 kwietnia 2026 r. zastrzeżeniach do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 13 kwietnia 2026 r. przekazał upoważnienie z dnia 27 listopada 2019 r., nr RK.077.94.2019, upoważniające pracownika realizującego zadania z zakresu dowodów osobistych do „wydawania zaświadczeń i udostępniania danych z Rejestru Dowodów Osobistych, udostępniania danych z dokumentacji związanej z dowodami osobistymi”. Wskazać należy, że co prawda na dzień sporządzenia projektu wystąpienia pokontrolnego dokumenty przedstawione do kontroli nie zawierały innych upoważnień dotyczących wskazanego pracownika obowiązujących w okresie objętym kontrolą tj. od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r., jednak na etapie zgłoszenia zastrzeżeń organ gminy dołączył dokument potwierdzający właściwe umocowanie. Biorąc pod uwagę powyższe, zespół kontrolujący uwzględnił zastrzeżenie uznając, że pracownik, który udostępnił żadaną dokumentację posiadał do tego upoważnienie.

W sprawie nr SO.5341.95.2024 wnioskodawcą był podmiot wymieniony w art. 75 ust. 3 pkt 1 ustawy o dowodach osobistych, któremu zgodnie z art. 75 ust 4 ustawy dokumentację związaną z dowodami osobistymi udostępnia się nieodpłatnie. Natomiast

w sprawie, w której udzielono odpowiedzi oznaczonej nr SO.5341.53.2024 i SO.5341.53A.2024, wniosek złożony został przez podmiot wymieniony w art. 75 ust. 3 pkt 3 ustawy o dowodach osobistych, który jest uprawniony do uzyskania dostępu do dokumentacji związanej z dowodami osobistymi, jeżeli wykaże interes prawny. Wskazany wnioskodawca uiścił opłatę za wydanie dokumentacji związanej z dwoma dowodami osobistymi w wysokości wynikającej z §3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie opłat za udostępnienie danych z Rejestru Dowodów Osobistych i dokumentacji związanej z dowodami osobistymi (tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 319).

Obydwa wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie i udostępniono wnioskodawcom żądane dokumenty.

W sprawie, w której udzielono odpowiedzi oznaczonej nr SO.5341.53.2024 i SO.5341.53A.2024, wnioskodawca zobowiązany był wykazać interes prawny zgodnie z art. 75 ust. 3 pkt 3 ustawy o dowodach osobistych. Wnioskodawca jako uzasadnienie potrzeby uzyskania dokumentacji wskazał przepis art. 23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny – kult pamięci zmarłego członka rodziny. Jednostka kontrolowana uznała wskazane uzasadnienie za wystarczające do uznania, że wnioskodawca legitymuje się interesem prawnym. Wskazać jednak należy, że z załączonych przez wnioskodawcę dokumentów (skanów aktów stanu cywilnego) nie wynikał rodzaj więzi wnioskodawcy z osobą, o której dokumentację wystąpił. Możliwe, że przed udostępnieniem organ dokonał stosownych sprawdzeń w dostępnych mu ewidencjach, rejestrach lub innych danych, do czego jest uprawniony zgodnie z art. 220§1 pkt 2 Kpa. W aktach sprawy brak jednak adnotacji organu o dokonanych ustaleniach, co skutkowało naruszeniem art. 72§1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, zgodnie z którym czynności organu administracji publicznej, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrwała się w aktach w formie adnotacji podpisanej przez pracownika, który dokonał tych czynności. Udostępnienie wnioskodawcy żądanej dokumentacji przez jednostkę kontrolowaną skutkowało koniecznością uznania naruszenia 75 ust. 3 pkt 3 ustawy o dowodach osobistych.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, że wniosek w sprawie, w której udzielono odpowiedzi oznaczonej nr SO.5341.53.2024 i SO.5341.53A.2024, został złożony elektronicznie. W takiej sytuacji pracownik organu powinien zweryfikować podpis elektroniczny przesłanego za pośrednictwem platformy ePUAP wniosku. W aktach ww. spraw nie ma dokumentu potwierdzającego wykonanie powyższej czynności przez pracownika organu gminy. Brak takiego działania stanowi naruszenie art. 72§1 Kpa.

W toku kontroli zwrócono ponadto uwagę na brak potwierdzenia doręczenia odpowiedzi na wnioski, w którym udzielono odpowiedzi oznaczonej nr SO.5341.53.2024 i SO.5341.53A.2024 – w aktach znajdowały się jedynie udzielone odpowiedzi (kserokopie dwóch wniosków o wydanie dowodu osobistego) oraz wydruk wysyłki ePUAP z dnia 16 lipca 2024 r. Brak potwierdzenia doręczenia w aktach sprawy uniemożliwił weryfikację, czy we wskazanej sprawie doszło do udostępnienia wnioskodawcy żądanej przez niego dokumentacji przez organ kontrolowany. Powyższy brak spowodował naruszenie art. 75 ust. 2 ustawy o dowodach osobistych, który wprost stanowi o udostępnianiu przez organy gmin dokumentacji związanej z dowodami osobistymi znajdującej się w ich posiadaniu.

Reasumując, powstałe w kontrolowanych sprawach o udostępnienie dokumentów związanych z dowodami osobistymi nieprawidłowości w konsekwencji doprowadziły do naruszenia art. 72§1 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz art. 29a ust. 1, art. 75 ust. 2 i art. 75 ust. 3 pkt 3 ustawy o dowodach osobistych, zaś przyczyną powstałych nieprawidłowości było niedołożenie należytej staranności w stosowaniu przepisów Kpa oraz przepisów ustawy merytorycznej. Osobą odpowiedzialną jest pracownik urzędu gminy, do którego obowiązków należało prowadzenie postępowań w przedmiotowych sprawach.

Wobec powyższego działalność organu gminy w zakresie kontrolowanych spraw oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

W związku z dokonanymi ustaleniami zobowiązuję do przestrzegania przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego i ustawy o dowodach osobistych. Zobowiązuję Pana Wójta do zobligowania pracownika wykonującego zadania z zakresu dowodów osobistych do przestrzegania przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego i ustawy o dowodach osobistych.

Jednocześnie proszę o poinformowanie o sposobie wdrożenia wskazanych wyżej zaleceń w ciągu trzydziestu dni od otrzymania niniejszego pisma.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO
Paweł Kowalczyk
Dyrektor Wydziału Spraw
Obywatelskich i Cudzoziemców